

REPUBLIKA HRVATSKA
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

GRAD VUKOVAR

GRAD VUKOVAR
GRADONAČELNIK
KLASA: 022-05/21-01/3
URBROJ: 2196/01-02-21-2

Vukovar, 04. ožujka 2021.

Na temelju članka 34. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Vukovara („Službeni vjesnik“ Grada Vukovara br. 3/11, 3/13, 1/18 i 2/18 – pročišćeni tekst i 3/21), Gradonačelnik Grada Vukovara 04. ožujka 2021., donosi

ZAKLJUČAK

I

Utvrđuje se Prijedlog odluke o određivanju imena stuba na području grada Vukovara i upućuje Gradskom vijeću na razmatranje i usvajanje.

II

Za izvjestitelja na sjednici Gradskog vijeća po ovom prijedlogu određuje se gradonačelnik Grada Vukovara, Ivan Penava, prof.

Temeljem članka 32. stavka 1. točke 26. Statuta Grada Vukovara („Službeni vjesnik“ Grada Vukovar broj 4/09, 7/11, 4/12, 7/13, 7/15, 1/18, 2/18 - pročišćeni tekst, 7/19 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 3/20 i 3/21), a u vezi s člankom 9., stavkom 1. Zakona o naseljima („Narodne novine“ broj 54/88), Gradsko vijeće Grada Vukovara, na --. sjednici, održanoj ----- 2021., donosi

ODLUKU
o određivanju imena stuba na području grada Vukovara

Članak 1.

Stubama na području grada Vukovara, koje se nalaze između Ulice Stjepana Radića i Ulice Šamac, a obuhvaćaju novoformiranu k.č. 1992 (nastaje spajanjem k.č. 1992 i k.č. 1993), k.o. Vukovar, određuje se ime „Stube fra Marka Kurolda“.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom vjesniku“ Grada Vukovara.

REPUBLIKA HRVATSKA
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA
GRAD VUKOVAR
GRADSKO VIJEĆE
KLASA: 022-05/21-01/3
URBROJ: 2196/01-01-21-3
Vukovar, ----- 2021.

Predsjednik Gradskog vijeća

Tomislav Šota, dr. med. vet.

OBRAZLOŽENJE
UZ PRIJEDLOG ODLUKE O ODREĐIVANJU IMENA STUBA
NA PODRUČJU GRADA VUKOVARA

Pravni temelj za donošenje Odluke o određivanju imena stuba na području grada Vukovara je Zakon o naseljima (Narodne novine br. 54/88), članak 9. stavak 1.

Predmetom imenovanja su do sad neimenovane stube na području grada Vukovara, i to stube između Ulice Stjepana Radića i Ulice Šamac; novoformirana k.č. 1992 (nastaje spajanjem k.č. 1992 i k.č. 1993), k.o. Vukovar.

Odlukom se predlaže da stube nose ime fra Marka Kuroлта, u znak zahvale zbog iznimnih zasluga spašavanja i čuvanja kulturnih dobara grada Vukovara tijekom ratnih stradavanja, a sukladno dopisu Instituta društvenih znanosti – područni centar Vukovar, Franjevačkog samostana sv. Filipa i Jakova, Matice Hrvatske – ogranak Vukovar, Gradskog muzeja Vukovar te Državnog arhiva Vukovar, koji se prilaže ovom obrazloženju.

-1
GRAD VUKOVAR
08.03.2021/177

Institut društvenih znanosti – područni centar Vukovar
Franjevački samostan sv. Filipa i Jakova
Matica Hrvatske – ogranak Vukovar
Gradski muzej Vukovar
Državni arhiv Vukovar

04. veljače, 2021.

Predmet: Ulica Fra Marka Kuroлта

POGLAVARSTVO GRADA VUKOVARA

Na ruke gosp. Ivanu Penavi, gradonačelniku

Na ruke gosp. Tomislavu Šoti, predsjednik Gradskog vijeća

Poštovani gosp. Gradonačelniče!

Poštovani gosp. Predsjedniče Gradskog vijeća!

Poštovani gradski oci!

U ime Instituta društvenih znanosti – područnog centra Vukovar, Franjevačkog samostana sv. Filipa i Jakova u Vukovaru, Matice Hrvatske – ogranak Vukovar, Gradskog muzeja Vukovar, u ime mnogobrojnih vukovarskih vjernika, građana i građanki u Vukovaru, obraćamo Vam se s molbom da jedna ulica, trg ili stubište u Vukovaru nosi ime Fra Marka Kuroлта. Idejni začetnik ove molbe je mons. Marin Srakić, nadbiskup u miru, prigodom posthumnog izdanja knjige fra Marka Kuroлта „Trebali li sve zaboraviti“.

Kad procjenjujemo svoje bližnje mi ljudi imamo često čudne kriterije, pogotovo ako je riječ o nekome iz naše blizine, nekome koga poznajemo kao čovjeka i čije ograničenosti ili male ljudske slabosti, bez kojih nema nijednog čovjeka, u našim očima ponekad prekriju istinske i velike ljudske vrijednosti kojih onda ne vidimo ili ne želimo vidjeti. Ipak one dođu do izražaja kad je najviše potrebno, u teškim okolnostima i opasnostima, kad je te vrijednosti tako lako izdati i promašiti zbog straha ili sebičnosti. Fra Marko Kuroлт ih nije izdao zahvaljujući svojoj hrabrosti i nesebičnosti. Te su ga kvalitete osposobile da spasi kulturno blago našega samostana u Vukovaru, koje su franjevci kroz stoljeća stvarali i skupljali, a koje se našlo na udaru bezumne osvajačke politike i zla što ga je ona sa sobom donijela. Nadalje fra Marko Kuroлт svojim mudrim i hrabrim postupcima učinio je sve da se pronađe, sačuva od uništenja i vrati cjelokupna kulturna baština grada Vukovara i samostanska i gradska, tj. „Bauerova“. Danas se Vukovar ponosi „Bauerovom“ ostavštinom i ostalim vrijednostima.

Teške okolnosti još više su mu dale snagu da u svemu tome ostane čovjek i redovnik, svećenik, koji je okrenut u prvom redu ljudima te za njih radi, pruža im ljubav i od njih prima, koji zna biti prijatelj i steći prijatelje, ali i neprijatelja „razoružati“ i iz njega izvući ono najbolje, tako da više i nije neprijatelj. Nema savršenog čovjeka. I zlo čine ljudi uvijek pod vidom nekoga dobra. Fra Marko se pokazao majstorom upravo toga da ljude koji čine veliko zlo navede činiti dobro, pa i konačno se odlučiti za dobro.

Franjevački samostan u Vukovaru, izuzetno vrijedna samostanska knjižnica i crkva sv. Filipa i Jakova danas su uglavnom obnovljeni i sjaje novim sjajem. Zasluge za to svakako pripadaju fra

Marku Kuroltu jer je nesebičnim zalaganjem, u vrlo teškim i opasnim vremenima, ne štedeći sebe, spasio veliki dio knjižničnog i kulturno-sakralnog blaga, te tako omogućio da se ono iznova izloži i o(p)stane u vukovarskom franjevačkom samostanu.

Kao zahvala, samostanska knjižnica u Vukovaru danas nosi naziv „*Franjevačka knjižnica Fra Marko Kurolt*“. Također kao zahvala za ono što je učinio za Hrvatsku franjevačku Provinciju Sv. Ćirila i Metoda sa sjedištem u Zagrebu, vukovarski samostan i grad Vukovar, izdanje je njegove autobiografske knjige „Trebali li sve zaboraviti“ (Spašavanje vukovarskog kulturnog blaga – Dnevnički zapisi, 1991-1999). Također,

Fra Marko kao Vukovarac opisao je tragično stanje „Grada mučenika i heroja“ neposredno nakon osvajanja grada i odvođenja njegovih stanovnika u logore. Nekada grad ponos, „Atena Istočne Hrvatske“, pretvoren je u grad mrtvih i grad razvalina. Na njemu se tih dana ponovila tragična povijest razaranja iz vremena Avara i Huna, Mongola i Turaka. Kad je fra Marko prvi puta nakon „pada Vukovara“ prolazio gradom još se osjećao zadah smrtni, miris baruta i dinamita. S pravom se pitamo, koliko je u tom trenutku trebalo imati hrabrosti i otići u „šator“ osvajača i tražiti da se spasi neprocjenjiva baština prijašnjih generacija, od relikvija sv. Bone i drugih svetinja, do knjiga i ostalih dragocjenosti. Bez toga Vukovar ne bi više bio „Vukovar“. Fra Marko hrabro upućuje jednu molbu za drugom, prihvaća ponižavanja, sve iz ljubavi prema svome hrvatskome narodu, njegovoj Crkvi i Hrvatskoj franjevačkoj provinciji sv. Ćirila i Metoda.

Fra Marko Kurolt nije zatajio da je i na suprotnoj strani bilo dobronamjernih ljudi koji su osjetili zlo jednoga rata, pogotovo toga besmislenog rata i koji su bili spremni pomoći i ublažiti ratna stradanja. Svojom mudrošću, hrabrošću i jednostavnošću fra Marko ih je pronalazio i preko njih dospijevao do najmjerodavnijih. Za hrabra i mudra djela kao što ih je on učinio nekim se herojima u počast podižu spomenici, neke ulice, trгови ili poznata stubišta nose njihova imena.

Fra Marko je zadužio grad Vukovar, koji bi mu se mogao i trebao odužiti time da jedna ulica, trg ili stubište u Vukovaru nosi njegovo ime:

Ulica fra Marka Kuroлта

Trg fra Marka Kuroлта

Stubište fra Marka Kuroлта

Smatramo doista da svi možemo biti ponosni na Fra Marka, našega sugrađanina, i nadalje Bogu zahvalni za sve što je učinio.

U ime

Instituta društvenih znanosti – područnog centra Vukovar, dr. sc. Matea Žanića, voditelja;

Matice Hrvatske – ogranka Vukovar, Lidije Miletić, predsjednice;

Gradskog muzeja Vukovar, Ružice Marić, ravnateljice;

Državnog arhiva Vukovar, Petra Eleza, ravnatelja

delegirano potpisuje

gvardijan Franjevačkog samostana u Vukovaru

Fra Josip Polet
Fra Josip Polet

Životopis fra Marka Kuroлта

Marko Kuroлт рођен је 16. рујна 1939. у мјесту Личко Петрово Село од оца Карла и мајке Ане r. Levar. Otac је убијен 3. студеногa 1942. док је бранио своје мјесто. Мајка Ана је била у благословљеном станју с најмлађом кћерком Марicom. Каd се Марica 1943. родила кренула је мајка Ана са своје петеро дјеце: Katarinom (r. 1932.), Milanom (r. 1936.), Franjom (r. 1937.), Markom (r. 1939.) и Maricom „trбуhom за kruhom“ у Borovo Selo.

Oндје живе као избјеглице код једне срpsке обителји. Djed Marko из Америке шаље novac и обителј успијева купити кућу у Vukovaru. Мајка Ана за vrijeme Domovinskoga rata борави као prognanica у Trogiru, gdje умире 19. prosinca 1992. године. Tijelo joj је пренесено на vukovarsko groblje 1997. године. Dvojica старије браће Milan и Franjo су преминули. Danas су на животу остале сестре Katarina са својом djecom Anom и Zoricom и сестра Marica с djecom Zrinkom, Jadrankom и Vedranom. На животу су и нећаци, дјеча покојнога Franje: Dubravka, Hrvoje и Dragan (kojega је p. Marko својом интервенцијом код војних власти избавио из затвора у Srijemskoj Mitrovici 1992. zajedno с fra Slavkom Antunovićem).

U Vukovaru је fra Marko завршио основну и средњу elektrotehničku školu, те је radio као kinooperater у Vukovaru и Zagrebu. U Red мање браће ушао је 1. kolovoza 1965. године. Prve zavjete dao је 2. kolovoza 1966. године. Kao pripravnik за своје svećeničko ređenje завршио је filozofiju на Trsatu, а teologiju у Zagrebu. Svečane zavjete položio је 8. prosinca 1969. у Vukovaru, а за svećenika га је zareдио kardinal Franjo Kuharić у Zagrebu, 27. lipnja 1971. године.

Svećeničku službu је започео као župni vikar 1971. у Virovitici, gdje је остао до 1973. године. Posebna pastoralna briga биле су му filijale Bušetina и Okrugljača. Od 1973. до 1978. bio је у Krapini на službi gvardijana. U Krapini су га vjernici veoma zavoljeli и pomagali му при obnovi crkve и samostana, у kojem је уз pomoć stručnjaka uredio zbirku umjetnina, те samostansku knjižnicu које је nakon uređenja otvorio за javnost. Na ljeto 1978. odlazi kratko као župnik у Kozari Bok, а zatim у Samobor, да би се на ljeto 1979. opet vratio у Krapinu, gdje остаје све до 1990. године. Općina Krapina dala му је 1990. plaketu и zahvalnicu за predani rad у kulturi. Od године 1990. на službi је у Zemunu. Od године 1993. врши službu župnika све док nije 2004. župa vraćena Biskupiji. Od 2004. до своје smrti 2011. остаје predstojnikom samostana и upraviteljem crkve sv. Ivana Krstitelja у Zemunu.

Predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman odlikovao га је Redom hrvatskoga pletera 27. svibnja 1997. за osobit doprinos razvitku и ugledu Republike Hrvatske и dobrobiti njezinih građana. Osim ovog odlikovanja, за zasluge vezane uz grad Vukovar fra Marko је dobio и Medalju grada Vukovara.

Fra Marko Kuroлт умро је okrijepljen svetim sakramentima у болници у Zemunu у srijedu 30. ožujka 2011., а pokopan је 4. travnja 2011. на vukovarskom Rimokatoličkom groblju. На sprovodu су била два biskupa, oko stotinu svećenika, brojne časne sestre и mnogo vjernika.

Hvala dragom Bogu, izdana је knjiga fra Marka Kuroлта *Treba li sve zaboraviti?! Riječ је о njegovim dnevničkim zapisima, у kojem је opisao своје djelovanje у kriznim godinama od 1991. до 1999. Bili smo prijatelji по vukovarskoj и franjevačkoj liniji и često smo се tih година sastajali kod мене у Iloku или kod njega у Zemunu и razgovarali. Ratne nevolje су нас još više zbližile. Često sam му govorio и poticao га да opiše своје djelovanje oko spašavanja vukovarskoga kulturnog blaga које је у ratu stradalo. Njegovi doživljaji с druge strane ratne bojišnice dio су povijesnih*

zbivanja koje on iz prve ruke mora opisati da bi se saznala istina i da bi o njoj ljudi mogli biti informirani. Fra Marko nije bio velik na riječima, ali su mu djela i te kako vrijedna spomena. Bio sam, a i danas sam ponosan na fra Marka jer se svojim djelima u tim kriznim ratnim godinama pokazao pravim franjevcem. Kako je sv. Franjo bio spreman i sposoban otići sultanu u Egipat, dok je bjesnio križarski rat, i svjedočiti mu evanđeoske vrednote, tako je fra Marko bio hrabar otići generalima JNA i zamoliti pomoć za spašavanje kulturnog blaga Vukovara, koje u sebi čuva svjedočanstva o življenju evanđelja u ovom gradu.

Volim reći da je zadnja bitka u Vukovaru bila 12. prosinca 1991. kad je fra Marko došao iz Zemuna te iz spaljenog i srušenog Vukovara spašavao kulturno blago koje su u vrijeme bombardiranja Vukovara pod kišama granata franjevci spremili u podrume samostana i crkve i ondje ih čuvali, a onda su to morali ostaviti na milost i nemilost osvajačima. Premda su zahtijevali da ostanu u srušenom samostanu, JNA ih je kamionima odvezla u hangare Veleprometa i dalje u progonstvo.

Danas je samostanska knjižnica (ima oko 27.000 knjiga) nazvana *Franjevačka knjižnicom fra Marka Kurlolta*. Osim samostanske knjižnice prema iskazanom svjedočanstvu današnjega kustosa Muzeja grada Vukovara Zdravka Dvojkovića, spašeno je i vraćeno Vukovaru 99% Bauerove zbirke. Tako se Vukovar, zahvaljujući fra Marku, ima opet čime ponositi. I zbog toga valja podržati prijedlog nadbiskupa u miru Marina Srakića da se jedna ulica, trg ili stubište grada Vukovara nazove njegovim imenom. Mišljenja smo također da bi grad Vukovar mogao dodijeliti posmrtno orden heroja „Blage Zadre“ – za spašavanje kulturnih dobara grada Vukovara. Materijalno se Vukovar obnavlja i obnovit će se – ali njegovo stoljetno kulturno blago valjalo je spasiti i sačuvati. U tom poslu velika je zasluga fra Marka i svih onih koji su mu u tom poslu pomagali, na čemu im iskrena hvala.

Dobivene nagrada: Fra Marko Kurlolt kao samozatajni heroj za trajno dobro hrvatskoga naroda, napose za grad Vukovar, dobitnik više odlikovanja i priznanja.

Predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman odlikovao ga je Redom hrvatskoga pletera 27. svibnja 1997. godine za osobit doprinos razvitku i ugledu Republike Hrvatske i dobrobiti njezinih građana.

Za doprinos u spašavanju kulturnog blaga Grada Vukovara u vrijeme Domovinskog rata, fra Marko je dobio Medalju Grada Vukovara.

Za svoj predan rad u Krapini dobio je Spomenicu grada Krapine.

Fra Ivica Jagodić
fra Ivica Jagodić, župnik